

Tisková zpráva

Veřejnost o svých obavách a bezpečnostních rizicích pro Českou republiku – listopad a prosinec 2022

- ⊙ Za velkou bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku mírně nadpoloviční většina občanů považuje mezinárodní organizovaný zločin (52 %), téměř polovina teroristy (47 %), více než dvě pětiny uprchlíky (41 %) a více než třetina radikální náboženská hnutí (35 %). Tři desetiny občanů pokládají za velkou hrozbu cizí zpravodajské služby (30 %), krajní pravici více než čtvrtina (26 %) a více než pětina pak cizince žijící v ČR a krajní levici (shodně 22 %).
- ⊙ Téměř tři čtvrtiny (73 %) Čechů považují za velkou hrozbu pro Českou republiku surovinovou krizi (nedostatek ropy, zemního plynu, atd.), více než dvě třetiny světovou ekonomickou krizi (69 %), necelá polovina války (45 %) a epidemie (39 %) a asi čtvrtina přírodní katastrofy (26 %).
- ⊙ Ve srovnání s minulým dotazováním v červnu 2021 se výrazně zvýšil (o 44 procentních bodů) podíl občanů, kteří považují surovinovou krizi za hrozbu pro ČR.
- ⊙ Výrazně také narostl podíl těch, kteří považují Rusko za reálnou bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku. Jde o nárůst podruhé v řadě, o 33 procentních bodů proti předminulému výzkumu z listopadu 2018 a o 13 procentních bodů proti minulému výzkumu z června 2021, a to na o málo více než polovinu (51 %) občanů.
- ⊙ Většina lidí vidí svoji vlastní budoucnosti a budoucnost svých blízkých s optimismem (66 %). Necelá polovina vidí optimisticky i budoucnost české společnosti (48 %). Na budoucnost Evropy nahlíží optimisticky už jen dvě pětiny (40 %) a pokud jde o budoucnost celého lidstva, optimistické jsou již méně než dvě pětiny (37 %).

Zpracoval:

Martin Spurný

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR

Tel.: 210 310 583; e-mail: martin.spurny@soc.cas.cz

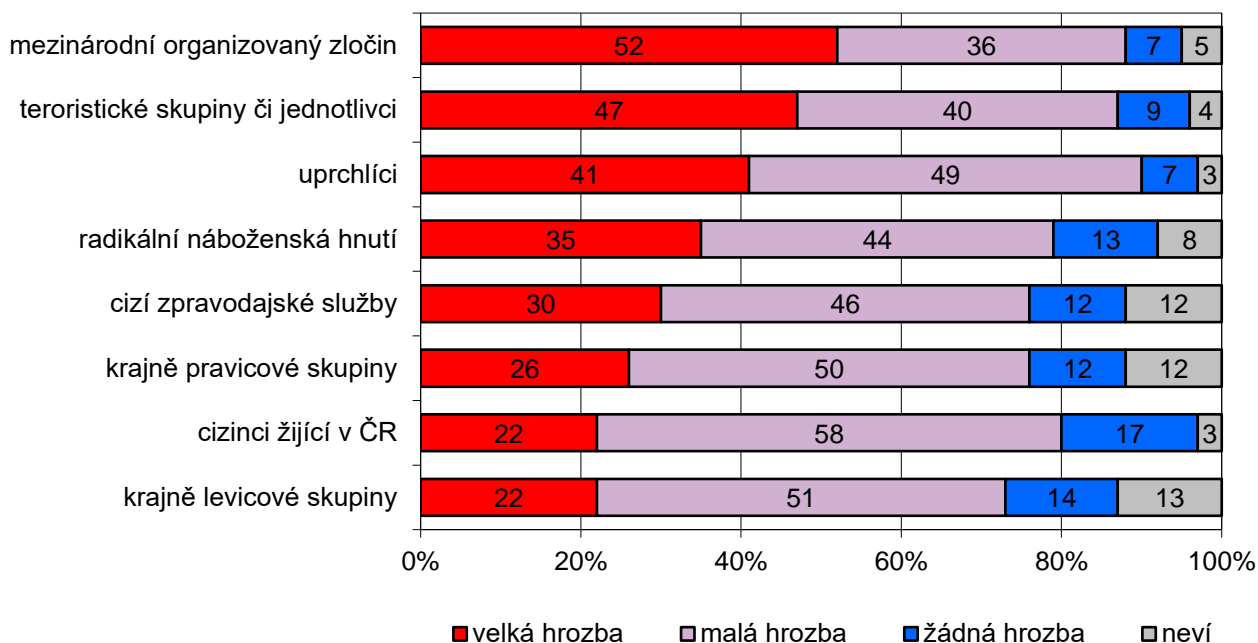
Centrum pro výzkum veřejného mínění se ve svém listopadovém výzkumu zaměřilo na to, co čeští občané starší 15 let považují za hrozbu. Zjišťovány byly názory veřejnosti na hrozbu ze strany konkrétních skupin, a také na obecnější hrozby většího rozsahu, jako je válka, epidemie, přírodní katastrofy a surovinová či ekonomická krize. Dotázaní také posuzovali, jestli existuje nějaký stát, který představuje reálnou bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku. Dále se pak v šetření zkoumalo, jaká očekávání do budoucnosti mají čeští občané, pokud jde o ně a jejich blízké, o Českou republiku, Evropu a lidstvo jako takové.

Respondentům byla předložena k posouzení rizika pro bezpečnost v České republice (viz graf 1). Nejčastěji byl za velkou hrozbu označován mezinárodní organizovaný zločin (52 %), více než třetina (36%) občanů ho považuje za malou hrozbu, méně než desetina (7 %) za žádnou hrozbu a 5% nedokázalo danou hrozbu zhodnotit a zvolilo možnost „nevím“. Teroristické skupiny či jednotlivce považuje za velkou bezpečnostní hrozbu pro ČR necelá polovina populace (47 %), dvě pětiny (40 %) za malou hrozbu, a necelá desetina (9 %) je za hrozbu nepovažuje vůbec.

Uprchlíky z jiných zemí považují za velkou hrozbu přibližně dvě pětiny (41 %), necelá polovina (49 %) za malou hrozbu a 7% za žádnou hrozbu. Čtvrtou pozici z hlediska vnímání hrozby zaujala radikální náboženská hnutí, když je více než třetina (35 %) dotázaných považuje za velkou hrozbu, více než dvě pětiny (44 %) považují tato hnutí za malou hrozbu a 13 % je za hrozbu nepovažuje vůbec.

Cizí zpravodajské služby považují za velkou hrozbu tři desetiny občanů (30 %), méně než polovina (46 %) za malou hrozbu a o málo více než desetina (12 %) za žádnou hrozbu. Krajně pravicové skupiny jako velkou hrozbu označuje přibližně čtvrtina (26 %) dotázaných, polovina (50 %) za malou hrozbu a 12 % je nepovažuje za hrozbu vůbec. Nejméně z uvedených skupin vnímají čeští občané jako velkou hrozbu cizince žijící na území ČR a krajně levicové skupiny (shodně 22 %), u cizinců je vyšší podíl, těch, kteří je považují za malou hrozbu (58 % u cizinců, 51 % u krajně levicových skupin), a u krajně levicových skupin těch, kteří zvolili možnost nevím (13 %, u cizinců pak 3 %).

Graf 1: Vnímání hrozby pro ČR v současné době¹ (v %)

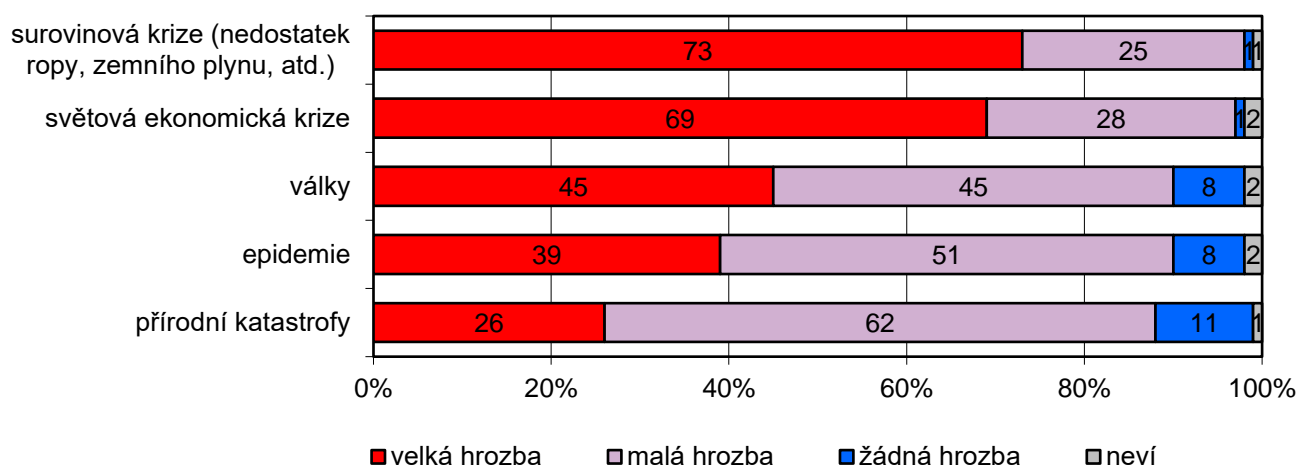

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 11. 11. 2022 – 9. 1. 2023, 901 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V následující otázce bylo zjišťováno, zda jsou podle mínění veřejnosti reálnou hrozbou pro ČR války, epidemie, přírodní katastrofy, surovinová krize nebo světová ekonomická krize (viz graf 2). Odpovědi občanů je patřičné chápat v souvislosti s Ruskou invazí na Ukrajinu a následnými efekty (především energetické a potravinové krize) této nesmyslné agrese v rozporu s mezinárodním právem. Za největší hrozbu pro ČR považují občané surovinovou krizi, že jde o velkou hrozbu, uvedly téměř tři čtvrtiny (73 %) respondentů, jedná se tak o nejvyšší podíl v historii pokládání otázky od roku 2012. Jedna čtvrtina (25 %) občanů považuje surovinovou krizi za malou hrozbu a zbývající dvě procenta odpovědí jdou shodně na vrub odpovědím „žádná hrozba“ a „nevím“. Téměř sedm desetin (69 %) dotázaných pak považuje za velkou hrozbu světovou ekonomickou krizi, o málo více než čtvrtina (28 %) ji pak považuje za malou hrozbu. Války vidí jako velkou hrozbu 45 % občanů, jiných 45 % je vidí jako malou hrozbu a necelá desetina (8 %) jako žádnou hrozbu. Epidemie považují za hrozbu necelé dvě pětiny (39 %) dotázaných, přibližně polovina (51 %) za malou hrozbu a necelá desetina (8 %) za žádnou hrozbu. Za nejmenší hrozbu pro ČR považují občané přírodní katastrofy, že jde o velkou hrozbu, uvedla o málo více než čtvrtina (26 %) respondentů, více než šest desetin (62 %) je vidí jako malou hrozbu pro ČR a více než desetina (11 %) je jako hrozbu nevidí.

¹ Znění otázky: „Domníváte se, že některá z následujících skupin představuje v současné době reálnou bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku? Pokud ano, představuje velkou, nebo malou hrozbu? f) Cizinci žijící na území ČR, b) uprchlíci z jiných zemí, c) teroristické skupiny či jednotlivci, d) mezinárodní organizovaný zločin e) zpravodajské služby jiných států, g) krajně pravicové skupiny, h) krajně levicové skupiny, i) radikální náboženská hnutí.“

Graf 2: Vnímání hrozby pro ČR v současné době² (v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 11. 11. 2022 – 9. 1. 2023, 901 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor

Analýza vlivu sociodemografických charakteristik na míru obav u obou otázek ukázala, že se od sebe poměrně výrazně liší různé věkové skupiny – starší 60 let vnímají oproti mladším věkovým skupinám některé hrozby intenzivněji a zároveň mladší 30 let vnímají některé hrozby jako velké méně často než střední generace. Rozdíly v odpovědích na hrozby pro ČR („velká hrozba“) jsou u několika položek dokonce v desítkách procentních bodů. U první položky z grafu 1, tedy hrozby mezinárodního organizovaného zločinu jsou tyto rozdíly relativně menší, 58 % starších 60 let ho považuje za velkou hrozbu, což je oproti 52 % průměru populace statisticky významný rozdíl, nicméně u dalších položek této otázky je rozdíl věcně výrazně větší. Teroristické skupiny či jednotlivce považuje za velkou hrozbu 56 % starších 60 let, 43 % ve věkové skupině 45 až 59 let, 48 % ve věkové skupině 30 až 44 let, a u nejmladší věkové skupiny 15 až 29 let jen 39 %. Uprchlíky z jiných zemí považuje za velkou hrozbu 52 % starších 60 let, 42 % ve věkové skupině 45 až 59 let, 33 % ve věkové skupině 30 až 44 let a 35 % ve věkové skupině 15 až 29 let. Nejvíce lineární trend pak pozorujeme u hrozby cizích zpravodajských služeb, které považuje za velkou hrozbu 37 % starších 60 let, 32 % ve věkové skupině 45 až 59 let, 29 % ve věkové skupině 30 až 44 let, a 16 % ve věkové skupině 15 až 29 let. Věkové skupiny se pak neliší ve vnímání surovinové a ekonomické krize. U epidemií, válek a přírodních katastrof pozorujeme opět vyšší obezřetnost u starších respondentů, kteří je častěji chápou jako velkou hrozbu.

Vzdělání je oproti věku o něco slabší prediktor vnímání hrozeb. Významnější rozdíly jsme zaznamenali u lidí s nejvýše středoškolským vzděláním bez maturity oproti ostatním respondentům s vyššími stupni, kteří relativně častěji uváděli, že cizinci žijící na území ČR jsou velkou hrozbou (30 % z nich proti průměru populace 22 %) a že jsou také velkou hrozbou uprchlíci z jiných zemí (50 % proti z nich proti průměru populace 41 %). Pohlaví respondentů s vnímáním hrozeb zásadněji nesouvisí, jen u cizích zpravodajských služeb muži s o něco vyšší četností uváděli, že jsou velkou hrozbou (34 %) než ženy (26 %). Ženy také relativně častěji uváděly, že neví, jestli jsou hrozbou krajní levicové či pravicové skupiny. Ukazují se i určité odlišnosti na základě politické identifikace respondentů na pravolevé škále. Ti, kteří se identifikují s levicí, hodnotí krajní levici jako velkou hrozbu relativně méně často než ti, kteří se identifikují s pravicí. V případě krajní pravice však ti, kteří se identifikují s pravicí, hodnotí jako velkou hrozbu krajní pravici srovnatelně s levicí. Obě kategorie se však odlišují od těch, co se sami umístili do politického středu, ti častěji uváděli, že krajní levice a pravice není velkou hrozbou a častěji volili možnost „malá hrozba“.

² Znění otázky: „Domníváte se, že v současné době představují pro Českou republiku reálnou hrozbu následující skutečnosti? Pokud ano, představují velkou, nebo malou hrozbu? a) Války, b) epidemie, c) přírodní katastrofy, e) surovinová krize (nedostatek ropy, zemního plynu, atd.), f) světová ekonomická krize?“

Kromě analýzy aktuálního výzkumu se nabízí delší časové srovnání, výsledky časových řad pro jednotlivé otázky jsou zobrazeny v grafech 4a až 5e na konci tiskové zprávy.

Od posledního výzkumu v červnu 2021 došlo k celé řadě změn, méně se změnilo vnímání hrozeb ze strany jednotlivých aktérů (grafy 4a až 4h), k daleko výraznějším posunům došlo u vnímání hrozeb událostí (grafy 5a až 5e). Slabý nárůst v kategorii „velká hrozba“ jsme zaznamenali u cizinců žijících na území ČR (nárůst o 4 procentní body). Mírně klesl podíl těch, kteří označovali teroristy, uprchlíky (shodně o 6 procentních bodů) a radikální náboženská hnutí (o 7 procentních bodů) za velkou hrozbu. Větší pokles (o 8 procentních bodů) odpovědí „velká hrozba“ jsme zaznamenali u cizích zpravodajských služeb. To může být vzhledem k aktuální složité mezinárodní situaci překvapivé, nicméně stále jde o druhý nejvyšší podíl za dobu, kdy je otázka od roku 2012 pokládána, a při minulém dotazování v červnu 2021 byla zaznamenána nejvyšší hodnota v historii dotazování, a to v atmosféře po odhalení, že útok v muničních skladech ve Vrběticích spáchali agenti ruské vojenské rozvědky GRU.

Zřejmě především kvůli probíhající ruské agresi na Ukrajině jsme také zaznamenali výrazný nárůst těch, kteří považují za velkou hrozbu pro ČR války (o 19 procentních bodů), světovou ekonomickou krizi (o 21 procentních bodů) a surovinovou krizi (o 44 procentních bodů). V případě surovinové krize jde o největší nárůst za všechny dotazované položky od začátku měření vnímání jednotlivých hrozeb.

Dále došlo oproti minulému výzkumu z června 2021 k významnému snížení obav z epidemie (o 26 procentních bodů), když v minulém výzkumu byl historicky nejvyšší podíl (65 %) těch, kteří považovali epidemie za velkou hrozbu pro ČR. V předchozích výzkumech došlo k významnému zvýšení obav z epidemií v roce 2009 v období výskytu H1N1 prasečí chřipky a 2014 v období epidemie eboly v západní Africe.

Dále jsme se respondentů zeptali otevřenou otázkou, které země podle nich představují hrozbu pro Českou republiku. Výsledky zobrazuje tabulka 1. O něco více než polovina (51 %) dotázaných uvedla, že za bezpečnostní hrozbu pro ČR považuje Rusko, o něco více než desetina (12 %) Čínu, jedna desetina (10 %) Ukrajinu, necelá desetina (9 %) Spojené státy americké. Ostatní země uváděli dotázaní méně často a celkové hodnoty nepřekročily jednotky procent.

Tabulka 1: Země, které občané ČR považují za bezpečnostní hrozbu³ (%)

Rusko	51,2 %
Čína	11,9 %
Ukrajina	10 %
Spojené státy americké	9 %
Bělorusko	2,8 %
Irán	2,3 %
Severní Korea	2,1 %
Německo	1,8 %
Irák	1,7 %
jiná země ⁴	6,4 %
jiná odpověď ⁵	2,1 %
neexistuje takový stát	20,6 %
neví	17,4 %
Celkové N	887

Pozn.: Respondenti odpovídali spontánně na otevřenou otázku a mohli uvést až tři státy, které považují za reálnou hrozbu. Součet procent je tedy vyšší než 100 a celkový počet respondentů je 954.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 11. 11. 2022 – 9. 1. 2023, 901 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor

³ Znění otevřené otázky: „Domníváte se, že existuje nějaký stát, který představuje reálnou bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku?“

⁴ V odpovědích se objevilo ještě dalších 17 zemí, Vietnam, Sýrie, Velká Británie, Turecko, Afghánistán, Indie, Polsko, Maďarsko alespoň třikrát.

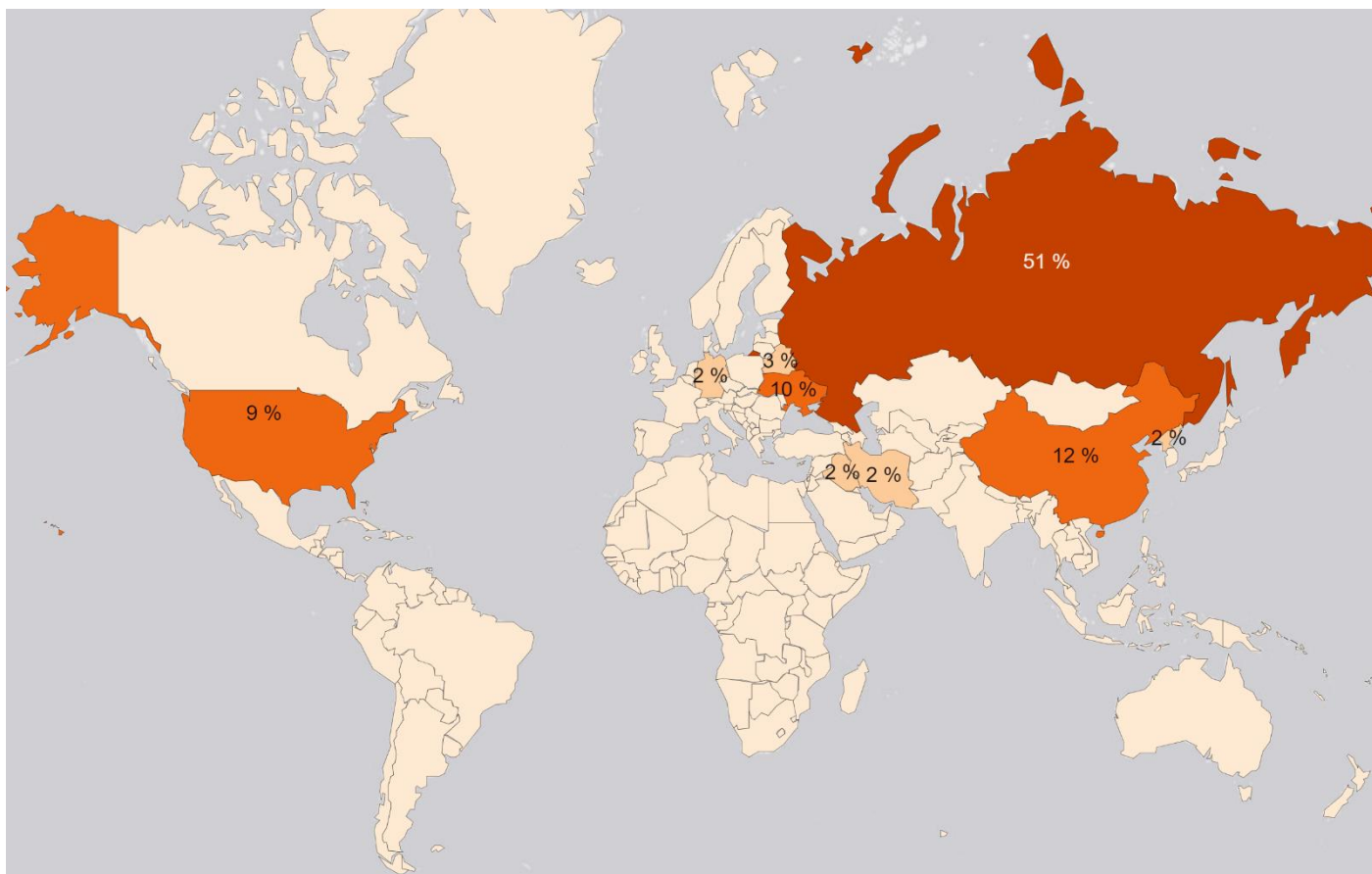
⁵ V této kategorii jsou zařazeny obecnější odpovědi, jež nebyly kódovány samostatně. Opakovaně se zde objevovaly „islámský stát“ „islamistické země“.

Při podrobnější analýze respondentů, kteří považují Rusko za bezpečnostní hrozbu, se ukazuje, že jsou poměrně malé rozdíly napříč věkovými skupinami. Relativně nejméně uváděli Rusko nejmladší respondenti ve věku 15 až 29 let (44 % z nich), relativně častěji ho za reálnou hrozbu označovali respondenti ve věku 30 až 44 let (57 %), starší věkové skupiny se signifikantně nelišili od populačního průměru (51 %).

Z hlediska vzdělání uváděli Rusko jako hrozbu pro ČR častěji občané s dokončeným vysokoškolským vzděláním (61 % z nich) oproti těm s dokončeným středoškolským a nižším (48 % z nich). Rusko jako hrozbu relativně méně zmiňovali respondenti, kteří hodnotí současnou ekonomickou situaci v ČR jako špatnou, a ti, kteří jsou nespokojeni se současnou politickou situací v ČR, kteří se identifikují s politickou leavicí, ale také ti, kteří nevěděli, jak sami sebe zařadit na politické pravolevé ose (zvolili možnost „nevím“).

U těch, kteří uváděli jako hrozbu Čínu, jsou podobně jako u Ruska rozdíly podle vzdělání, když ti s dokončeným vysokoškolským vzděláním ji častěji vidí jako hrozbu (17 % z nich) oproti těm s dokončeným středoškolským a nižším (10 % z nich). U těch, kteří uváděli jako hrozbu Ukrajinu, se ukázal opačný trend u nejvyššího dosaženého vzdělání, kdy ji jako hrozbu relativně častěji uvedli čeští občané s nejvýše středoškolským vzděláním bez maturity (14 % z nich) oproti těm se středoškolským s maturitou a vyšším (7 % z nich).

Obrázek 1: Země, které občané ČR považují za bezpečnostní hrozbu (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 11. 11. 2022 – 9. 1. 2023, 901 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor

Pozn.: Procenta ukazují podíl respondentů, kteří danou zemi uvedli mezi státy ohrožujícími ČR.

Tabulka 2: Země, které občané ČR považují za bezpečnostní hrozbu (%) – časové srovnání

	12/06	12/07	12/08	12/09	12/10	11/14	12/15	11/18	06/21	11/22
Rusko	10	16	17	14	11	28	17	18	38	51
Čína	7	7	8	9	7	3	2	6	17	12
USA	8	12	8	5	5	6	9	10	10	9
Írán	16	17	12	17	13	9	6	6	4	2
Irák	23	16	16	17	14	15	11	7	3	2
Německo	2	3	1	2	3	1	3	4	3	2
Bělorusko	1	1	0	1	0	0	0	0	3	3
Afghánistán	10	8	14	11	17	9	6	10	2	1
Sýrie	1	0	0	0	0	6	20	8	2	1
KLDR	10	3	3	6	11	5	1	3	2	2
Izrael	5	3	2	3	3	3	3	1	2	0
Turecko	2	1	1	1	1	1	6	2	2	1
Ukrajina	3	2	2	3	2	16	3	2	1	10
Pákistán	3	3	6	4	4	3	1	1	1	0
Takový stát neexistuje	21	23	28	28	28	21	13	26	23	21
Neví	24	23	25	26	25	20	14	23	22	17

Pozn.: Zaokrouhleno na celá čísla. Údaje vyjadřují, kolik procent respondentů označilo daný stát za ohrožení pro ČR. Respondenti mohli uvést až tři země, součet procent je tedy vyšší než 100.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

V tabulce 2 vidíme časovou řadu této otázky od roku 2006. Oproti minulému dotazování z června 2021 narostl o 13 procentních bodů podíl těch, kteří považují Rusko za bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku. Je to nejvyšší podíl za celou historii dotazování, přičemž můžeme předpokládat, že je tento výrazný nárůst spojen s ruským útokem na Ukrajinu v únoru 2022. Nárůst vnímání Ruska jako bezpečnostní hrozby jsme zaznamenali také v červnu 2021 po odhalení, že za útokem na muniční sklady ve Vrběticích v říjnu 2014 stála ruská vojenská rozvědka a také v roce 2014, kdy začala válka na východní Ukrajině, a došlo ze strany Ruska k anexi Krymu.

V aktuálním měření jsme zaznamenali pokles obav z Číny o 5 procentních bodů. Také se potvrzuje dlouhodobější pokles u obav z Afghánistánu, Iráku a Íránu. Stablnější jsou za zkoumané období obavy z USA, kde jsme sice pozorovali v letech 2009, 2010 a 2014 pokles, nicméně ve zbývajících šesti dotazováních se obavy pohybují kolem jedné desetiny.

Kromě zjišťování hrozeb byl aktuální výzkum rozšířen o otázku zjišťující očekávání do budoucna, pokud jde o samotné dotázané a jejich blízké, o českou společnost, o Evropu a o budoucnost lidstva celkově.⁶

⁶ Znění otázky: „Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti pokud jde: a) o Vás a Vaše blízké, b) o českou společnost, d) o Evropu, c) o budoucnost lidstva celkově?“ Možnosti odpovědi: rozhodně s optimismem, spíše s optimismem, spíše s pesimismem, rozhodně s pesimismem.

Tabulka 3: Jak pohlížíte na budoucnost – míra optimismu/pesimismu (%)

	Rozhodně s optimismem	Spíše s optimismem	Spíše s pesimismem	Rozhodně s pesimismem	Neví
Vy a Vaši blízcí	11	55	26	5	3
Česká společnost	4	44	39	10	3
Evropa	3	37	41	13	6
Lidstvo celkově	4	33	40	16	7

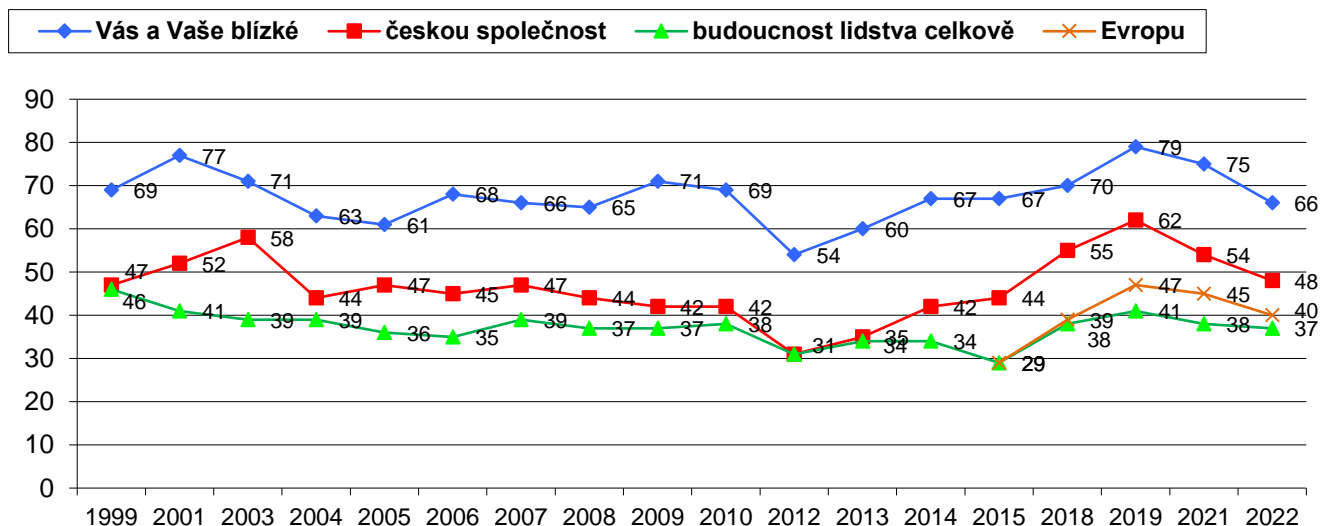
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 11. 11. 2022 – 9. 1. 2023, 901 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor

Jak ukazují výsledky v tabulce 3, při pohledu na vlastní budoucnost a budoucnost svých blízkých převažuje optimismus (66 % pohlíží s optimismem, 31 % s pesimismem). V případě očekávání týkajících se české společnosti je česká společnost rozdělena přibližně na poloviny (48 % s optimismem, 49 % s pesimismem). V pohledu na budoucnost Evropy již převládá negativní naladění (40 % s optimismem, 54 % s pesimismem) a nejpesimističtější z daných položek viděli respondenti budoucnost lidstva celkově (37 % s optimismem, 56 % s pesimismem).

Podrobnější analýza ukázala, že optimističtější v očekáváních jsou relativně více nejmladší věkové skupiny do 29 let. Očekávání jsou také pozitivně korelována se socioekonomickým statutem obyvatel, když ti s vysokoškolským vzděláním, s vyššími příjmy a dobrou životní úrovní vlastní domácnosti jsou častěji optimističtí.

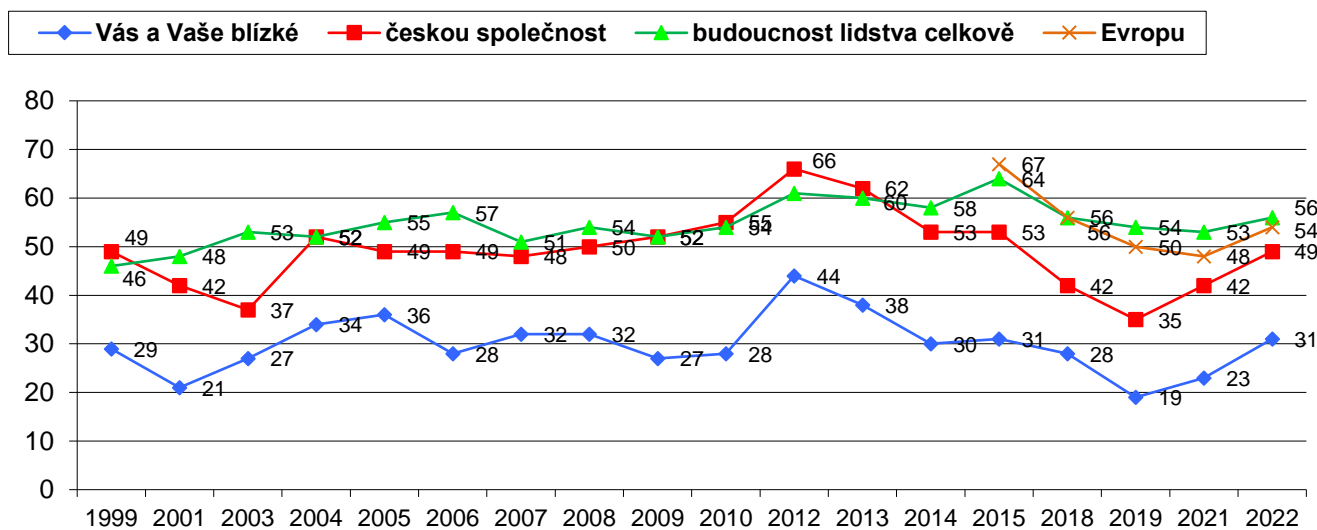
Ve srovnání se situací z června 2021 poklesl optimismus zejména ve vazbě na samotné dotazované a jejich blízké (pokles optimismu o 9 procentních bodů a nárůst pesimismu o 8 procentních bodů). Méně optimisticky vidí česká veřejnost také budoucnost české společnosti (pokles optimismu o 6 procentních bodů a nárůst pesimismu o 7 procentních bodů) a Evropy (pokles optimismu o 5 procentních bodů a nárůst pesimismu o 6 procentních bodů). Naopak vnímání budoucnosti lidstva jako celku se významně nezměnilo.

Graf 3a: Podíl optimistického hodnocení budoucnosti, pokud jde o... (časové srovnání v %)

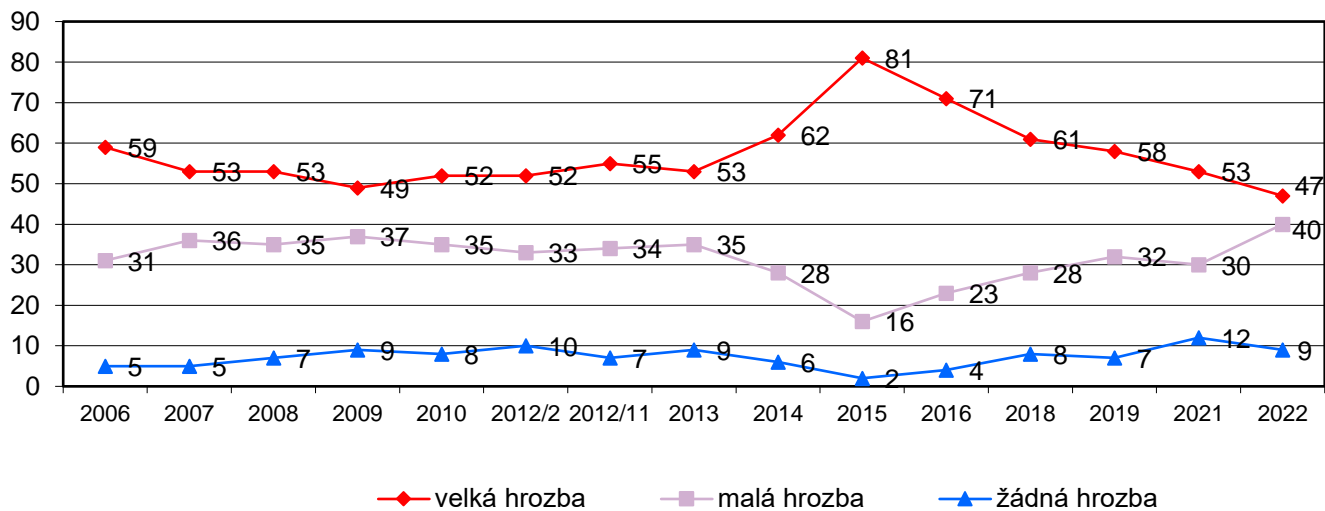
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Graf 3b: Podíl pesimistického hodnocení budoucnosti, pokud jde o... (časové srovnání v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

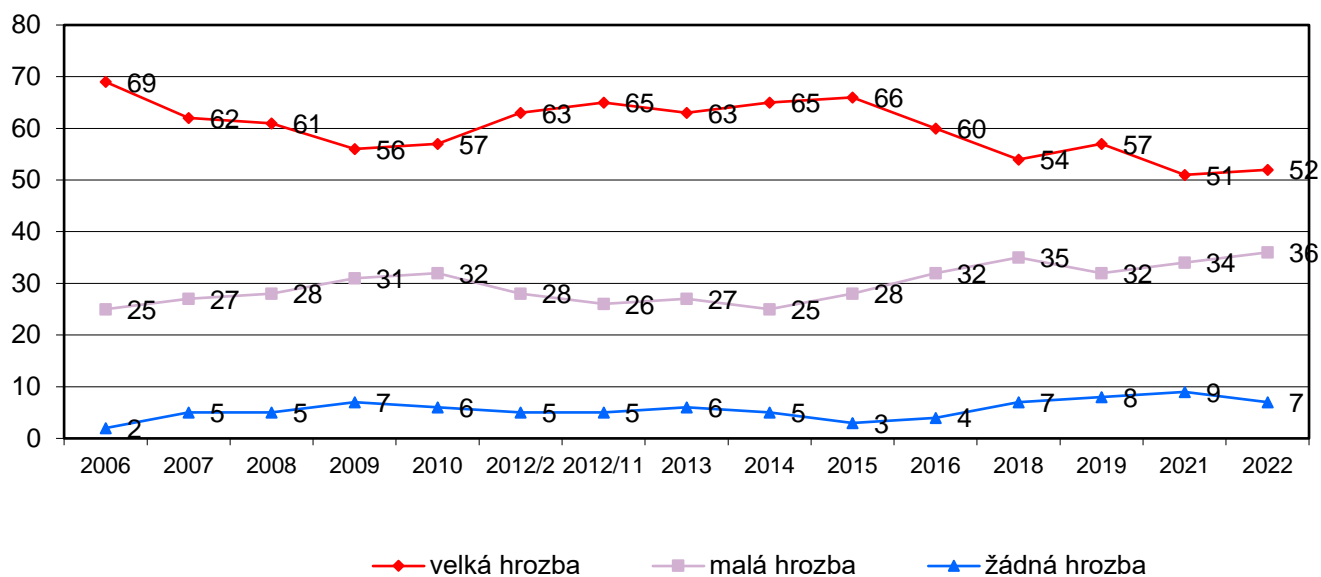
Graf 4a: Vnímání hrozby pro ČR – teroristické skupiny či jednotlivci (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

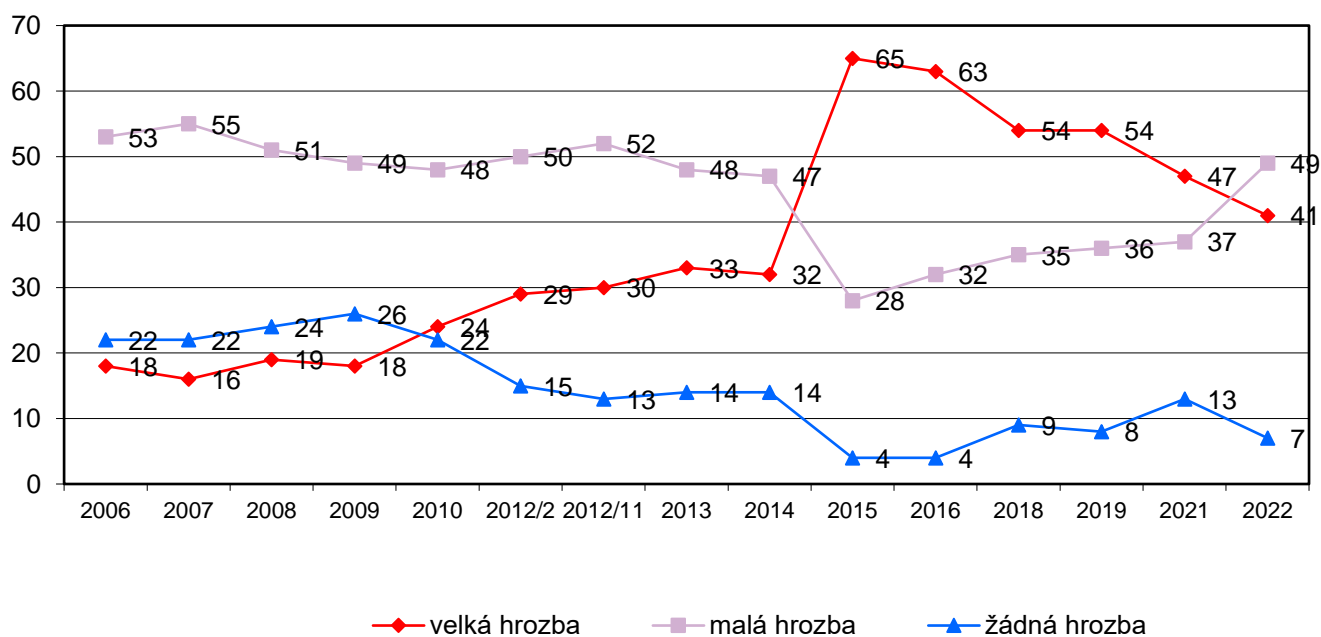
Graf 4b: Vnímání hrozby pro ČR – mezinárodní organizovaný zločin (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

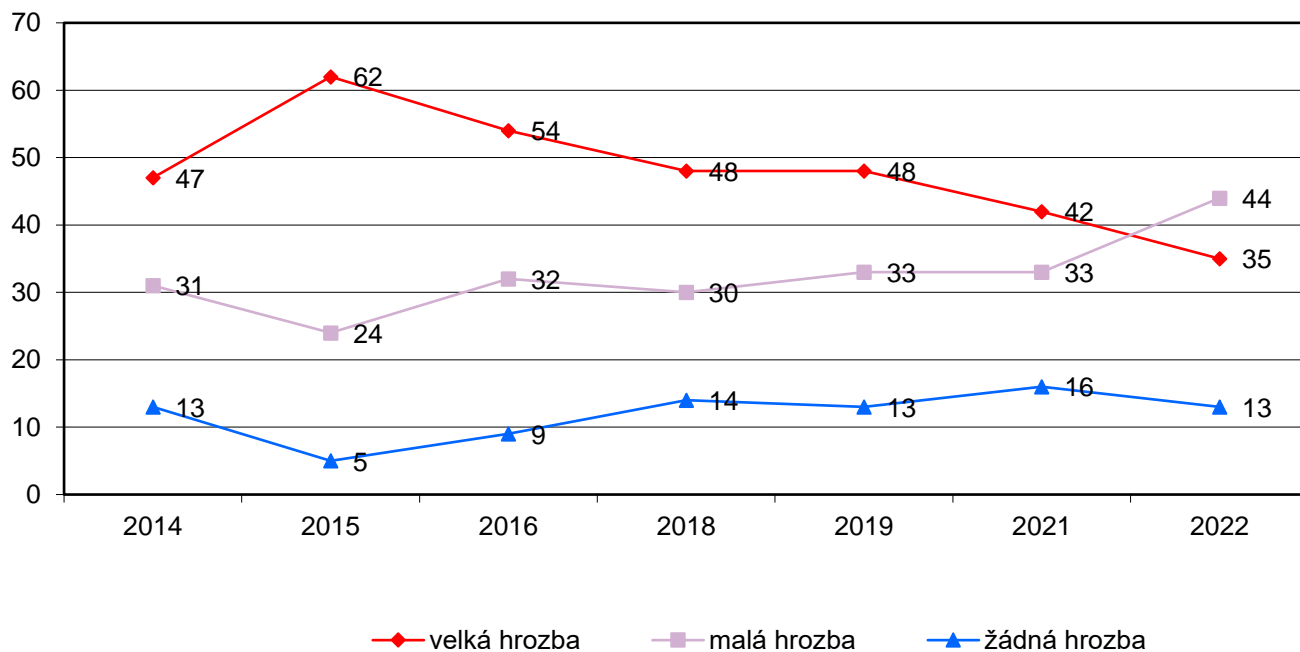
Graf 4c: Vnímání hrozby pro ČR – uprchlíci (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

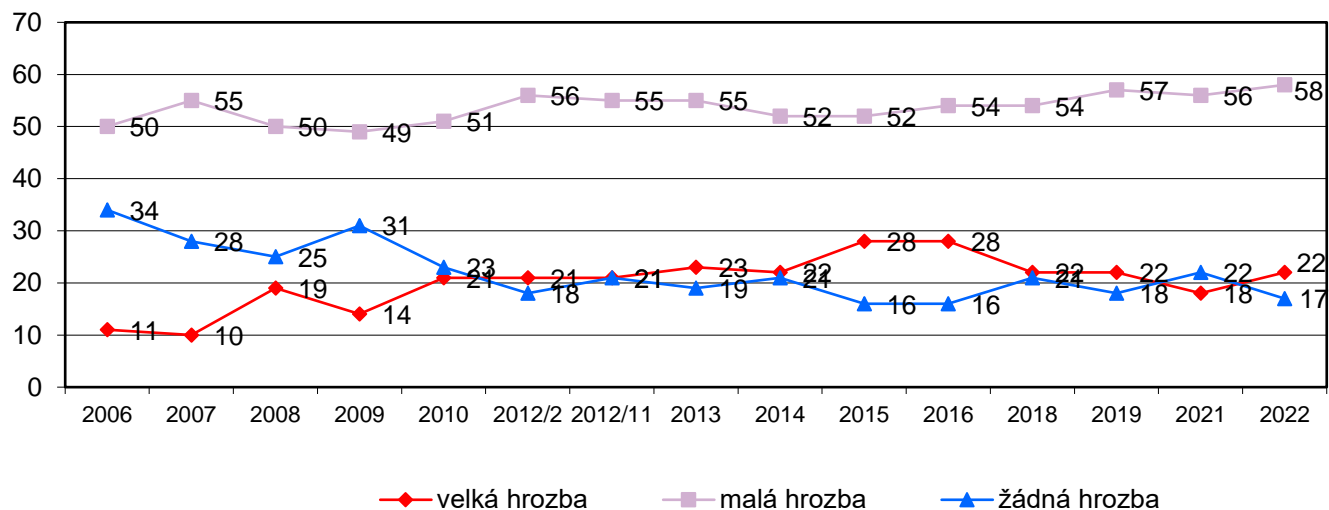
Graf 4d: Vnímání hrozby pro ČR – radikální náboženská hnutí (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Graf 4e: Vnímání hrozby pro ČR – cizinci žijící na území ČR* (v %)

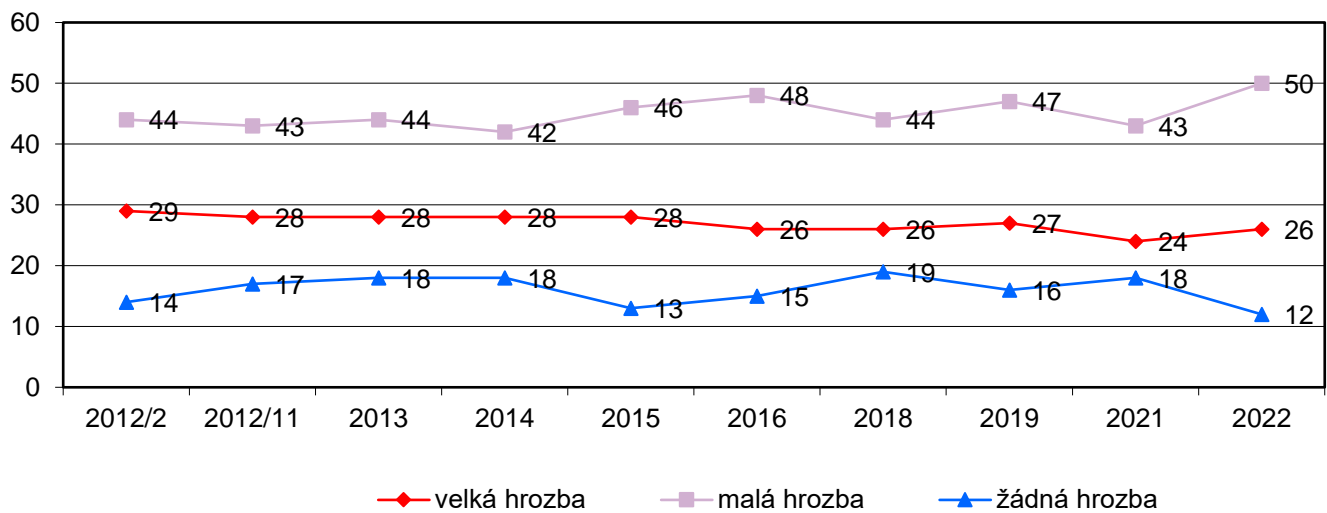

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

*) Do roku 2010 „národnostní menšiny“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

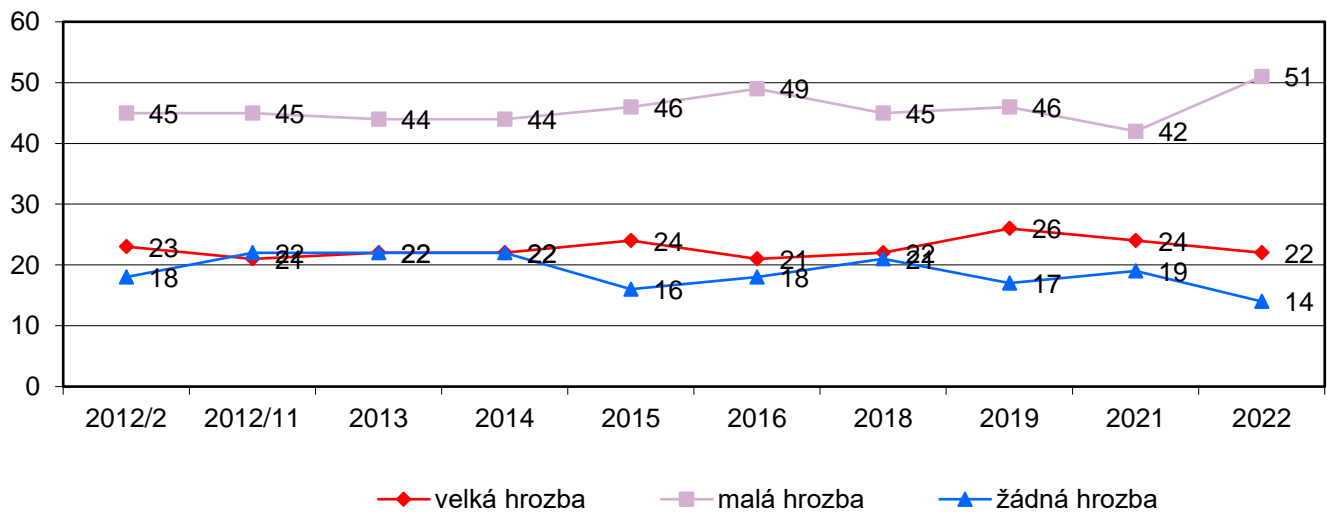
Graf 4f: Vnímání hrozby pro ČR – krajně pravicové skupiny (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

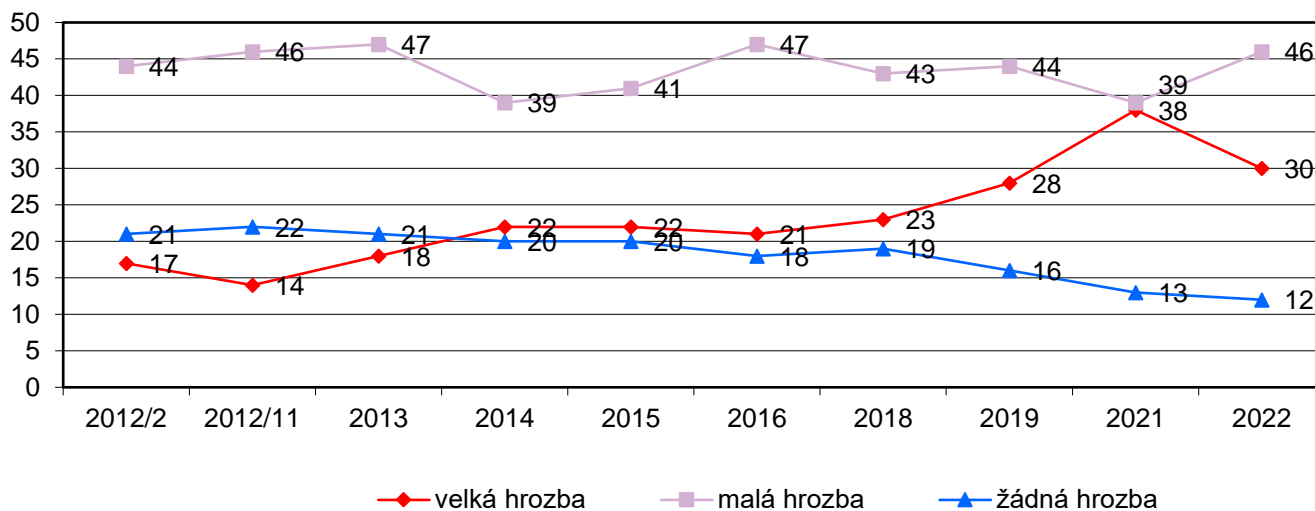
Graf 4g: Vnímání hrozby pro ČR – krajně levicové skupiny (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

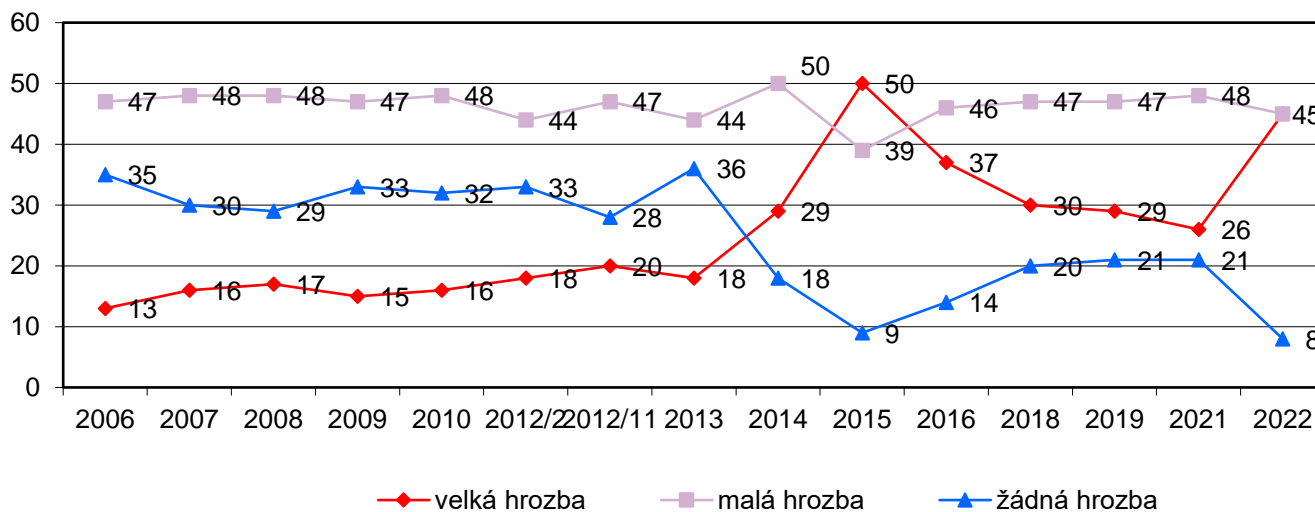
Graf 4h: Vnímání hrozby pro ČR – cizí zpravodajské služby (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

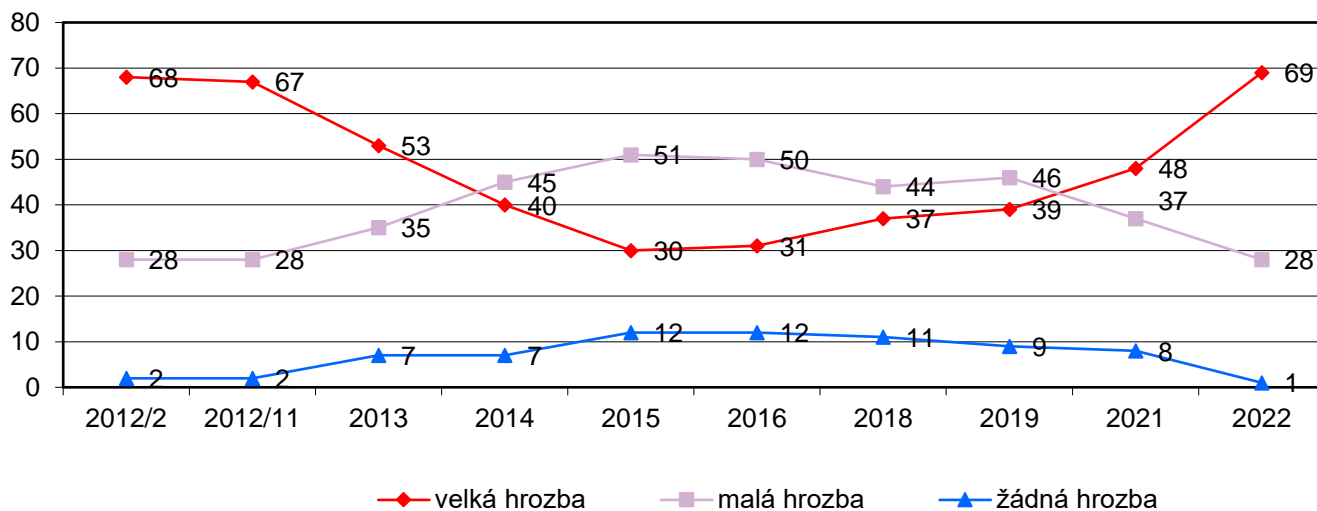
Graf 5a: Vnímání hrozby pro ČR – válka (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

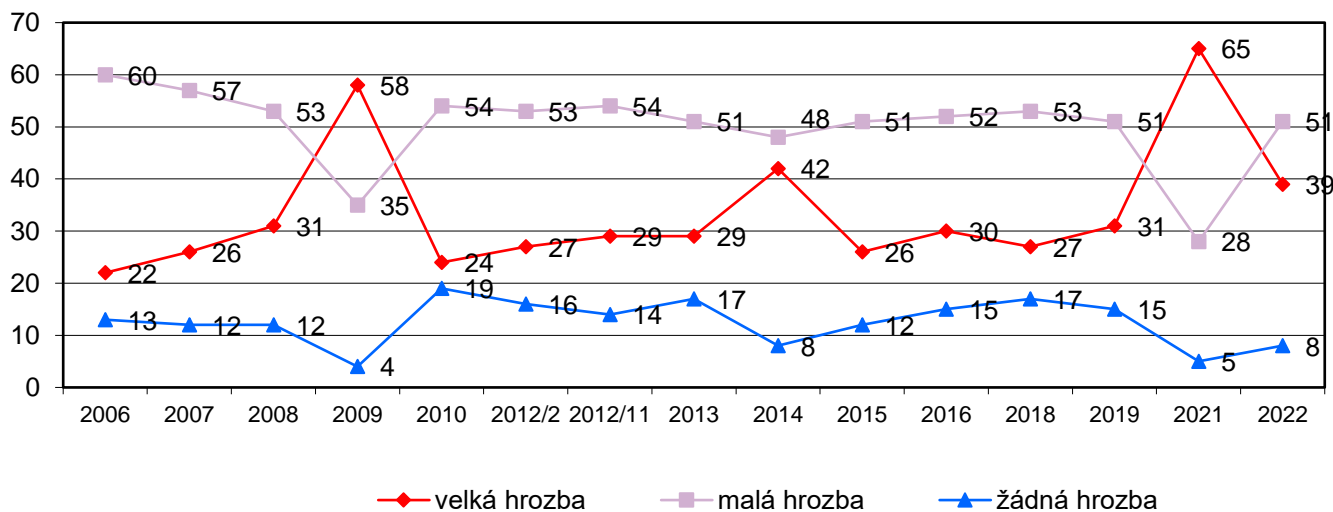
Graf 5b: Vnímání hrozby pro ČR – světová ekonomická krize (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

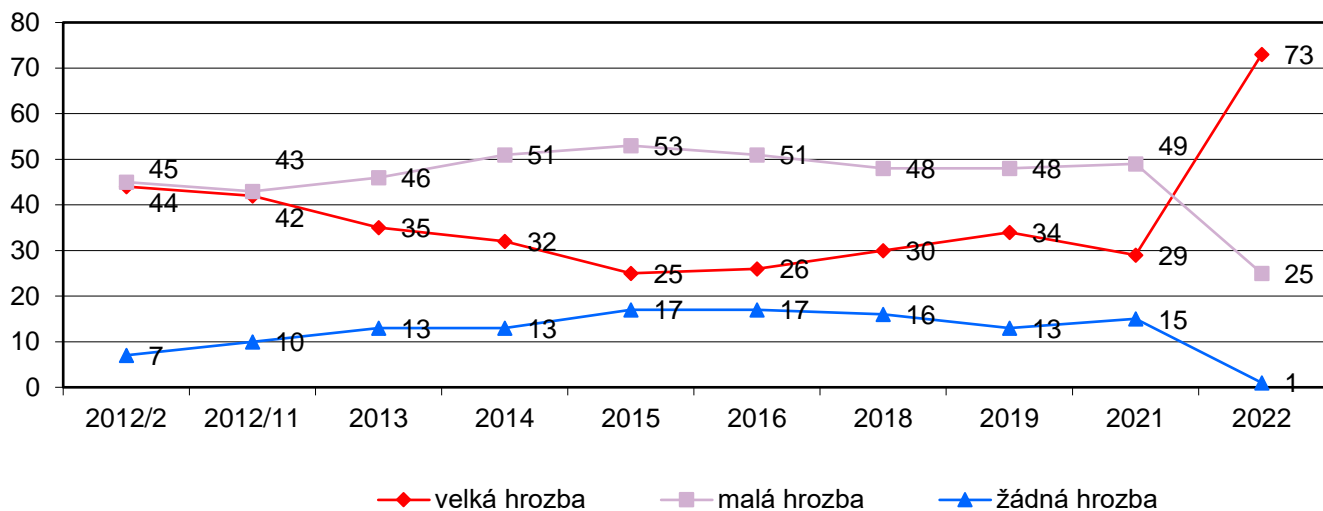
Graf 5c: Vnímání hrozby pro ČR – epidemie (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

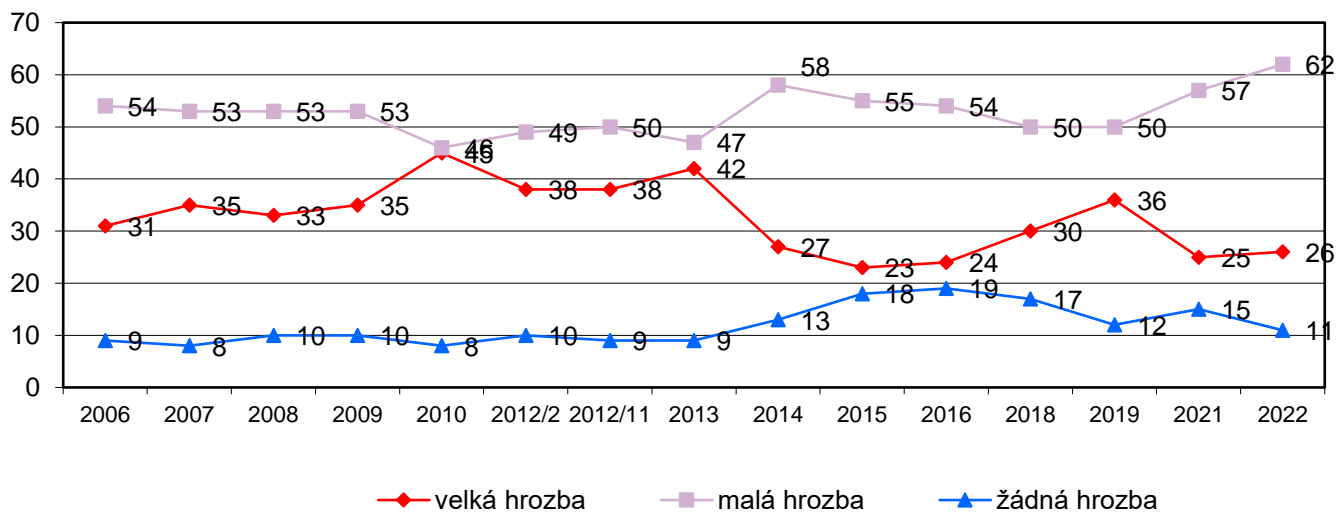
Graf 5d: Vnímání hrozby pro ČR – surovinová krize (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Graf 5e: Vnímání hrozby pro ČR – přírodní katastrofy (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	<i>Naše společnost, v22-11</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
Termín terénního šetření:	<i>11. 11. 2022 – 9. 1. 2023</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Vážení dat:	<i>Vzdělání X NUTS2, věk X NUTS2, pohlaví X kraj, velikost místa bydliště X věk, vzdělání X věk</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>901</i>
Počet tazatelů:	<i>71</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PO_39a, PO_39b, PO_39c, OV_21</i>
Kód tiskové zprávy:	<i>po230202</i>
Zveřejněno dne:	<i>2. února 2023</i>
Zpracoval:	<i>Martin Spurný</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíří námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.

„Aktivita byla podpořena Strategii Akademie věd AV21 v rámci výzkumného programu "Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy". |